

TÜHİS ÜYESİ İŞYERLERİNDE

2009
ÇALIŞMA
İSTATİSTİKLERİ

TÜRK AĞIR SANAYİİ VE HİZMET SEKTÖRÜ KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

ANKARA, KASIM 2010

TÜHİS ÜYESİ İŞYERLERİNDE 2009 YILI ÇALIŞMA İSTATİSTİKLERİ

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

A) İSTATİSTİĞİN KAPSAMI.....	2
1- Tarım ve Ormancılık, Avcılık ve Balıkçılık İşkolu.....	2
2- Petrol, Kimya ve Lastik İşkolu.....	2
3- Gıda Sanayii İşkolu.....	2
4- Ağaç İşkolu.....	2
5- Basın ve Yayın İşkolu.....	2
6- Metal İşkolu.....	2
7- Gemi İşkolu.....	2
8- İnşaat İşkolu.....	2-3-4
9- Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar İşkolu.....	4-5
10- Demiryolu Taşımacılığı İşkolu.....	5
11- Deniz Taşımacılığı İşkolu.....	5
12- Ardiye ve Antrepoculuk İşkolu.....	5
13- Haberleşme İşkolu.....	5
14- Sağlık İşkolu.....	5
15- Konaklama ve Eğlence Yerleri İşkolu.....	5
16- Milli Savunma İşkolu.....	5
17- Genel İşler İşkolu.....	5
B) İSTATİSTİĞİN TÜRKİYE GENELİNDEKİ YERİ.....	6-7

İKİNCİ BÖLÜM

İSTİHDAMIN YAPISI.....	8
I- İşçilerin Aylara Göre Dağılımı.....	8-9
II- İşgücü Devir Hızı.....	10-11
III- İşçilerin Kıdem Yılları.....	11-12-13
IV- İş Sürelerinin Dağılımı.....	14-15
V- İşçilerin Sendikal Eğilimleri.....	16-17
VI- İşçilerin Öğrenim Durumları.....	17-18-19
VII- İşçilerin Medeni Durumları.....	20-21
VIII- İşçilerin Yaş Durumları.....	21-22-23
IX- İşçilerin Cinsiyetleri.....	24-25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÜCRET MALİYETİNİN YAPISI VE ORTALAMA ÜCRETLER.....	26
I- Giyinik Ücretin Dağılımı.....	27
II- Ücret Maliyetinin Dağılımı.....	28
III- Birim Ücret Maliyeti.....	29
IV- Ortalama Ücretler.....	30

BİRİNCİ BÖLÜM

İSTATİSTİĞİN KAPSAMI VE TÜRKİYE GENELİNDEKİ YERİ

A) İSTATİSTİĞİN KAPSAMI

2009 yılı istatistik çalışmaları, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 60. maddesinde belirtilmiş olan işkollarından 17'sinde faaliyet gösteren üye işyerlerimizi kapsamaktadır.

Kapsamdaki üye işyerlerimizin faaliyette buldukları işkollarına göre dağılımı aşağıda verilmiştir.

1- TARIM VE ORMANCILIK, AVCILIK VE BALIKÇILIK İŞKOLU (01)

- TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
- ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
- ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TARIM İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRLÜĞÜ
- TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2- PETROL, KİMYA VE LASTİK İŞKOLU (03)

- MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

3- GIDA SANAYİİ İŞKOLU (04)

- ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRLÜĞÜ
- ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

4- AĞAÇ İŞKOLU (08)

- SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5- BASIN VE YAYIN İŞKOLU (10)

- SAĞLIK BAKANLIĞI
- KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

6- METAL İŞKOLU (13)

- SAĞLIK BAKANLIĞI
- EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜRKİYE ELEKTROMEKANİK SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

7- GEMİ İŞKOLU (14)

- T.C. DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

8- İNŞAAT İŞKOLU (15)

- BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
- ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
- KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ADANA İL ÖZEL İDARESİ
- ADIYAMAN İL ÖZEL İDARESİ
- AFYONKARAHİSAR İL ÖZEL İDARESİ
- AĞRI İL ÖZEL İDARESİ
- AKSARAY İL ÖZEL İDARESİ
- AMASYA İL ÖZEL İDARESİ
- ANKARA İL ÖZEL İDARESİ
- ANTALYA İL ÖZEL İDARESİ
- ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ
- ARTVİN İL ÖZEL İDARESİ

- AYDIN İL ÖZEL İDARESİ
- BALIKESİR İL ÖZEL İDARESİ
- BARTIN İL ÖZEL İDARESİ
- BATMAN İL ÖZEL İDARESİ
- BAYBURT İL ÖZEL İDARESİ
- BİLECİK İL ÖZEL İDARESİ
- BİNGÖL İL ÖZEL İDARESİ
- BİTLİS İL ÖZEL İDARESİ
- BOLU İL ÖZEL İDARESİ
- BURDUR İL ÖZEL İDARESİ
- ÇANAKKALE İL ÖZEL İDARESİ
- ÇANKIRI İL ÖZEL İDARESİ
- ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ
- DENİZLİ İL ÖZEL İDARESİ
- DİYARBAKIR İL ÖZEL İDARESİ
- DÜZCE İL ÖZEL İDARESİ
- EDİRNE İL ÖZEL İDARESİ
- ELAZIĞ İL ÖZEL İDARESİ
- ERZİNCAN İL ÖZEL İDARESİ
- ERZURUM İL ÖZEL İDARESİ
- ESKİŞEHİR İL ÖZEL İDARESİ
- GAZİANTEP İL ÖZEL İDARESİ
- GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
- GÜMÜŞHANE İL ÖZEL İDARESİ
- HAKKARİ İL ÖZEL İDARESİ
- HATAY İL ÖZEL İDARESİ
- İĞDIR İL ÖZEL İDARESİ
- ISPARTA İL ÖZEL İDARESİ
- İZMİR İL ÖZEL İDARESİ
- KAHRAMANMARAŞ İL ÖZEL İDARESİ
- KARABÜK İL ÖZEL İDARESİ
- KARAMAN İL ÖZEL İDARESİ
- KARS İL ÖZEL İDARESİ
- KASTAMONU İL ÖZEL İDARESİ
- KIRIKKALE İL ÖZEL İDARESİ
- KIRKLARELİ İL ÖZEL İDARESİ
- KIRŞEHİR İL ÖZEL İDARESİ
- KİLİS İL ÖZEL İDARESİ
- KONYA İL ÖZEL İDARESİ
- KÜTAHYA İL ÖZEL İDARESİ
- MALATYA İL ÖZEL İDARESİ
- MANİSA İL ÖZEL İDARESİ
- MARDİN İL ÖZEL İDARESİ
- MERSİN İL ÖZEL İDARESİ
- MUĞLA İL ÖZEL İDARESİ
- MUŞ İL ÖZEL İDARESİ
- NEVŞEHİR İL ÖZEL İDARESİ
- NİĞDE İL ÖZEL İDARESİ
- ORDU İL ÖZEL İDARESİ
- OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ
- RİZE İL ÖZEL İDARESİ
- SAKARYA İL ÖZEL İDARESİ
- SAMSUN İL ÖZEL İDARESİ
- SİİRT İL ÖZEL İDARESİ
- SİNOP İL ÖZEL İDARESİ
- SİVAS İL ÖZEL İDARESİ
- ŞANLIURFA İL ÖZEL İDARESİ
- ŞIRNAK İL ÖZEL İDARESİ
- TEKİRDAĞ İL ÖZEL İDARESİ
- TOKAT İL ÖZEL İDARESİ
- TRABZON İL ÖZEL İDARESİ
- TUNCELİ İL ÖZEL İDARESİ
- UŞAK İL ÖZEL İDARESİ
- VAN İL ÖZEL İDARESİ

- YALOVA İL ÖZEL İDARESİ
- YOZGAT İL ÖZEL İDARESİ
- ZONGULDAK İL ÖZEL İDARESİ

9- TİCARET, BÜRO, EĞİTİM VE GÜZEL SANATLAR İŞKOLU (17)

- DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
- TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
- TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (İSGÜM)
- ADANA İL ÖZEL İDARESİ
- ADIYAMAN İL ÖZEL İDARESİ
- AĞRI İL ÖZEL İDARESİ
- AMASYA İL ÖZEL İDARESİ
- ANKARA İL ÖZEL İDARESİ
- ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ
- AKSARAY İL ÖZEL İDARESİ
- ANTALYA İL ÖZEL İDARESİ
- ARTVİN İL ÖZEL İDARESİ
- AYDIN İL ÖZEL İDARESİ
- BALIKESİR İL ÖZEL İDARESİ
- BARTIN İL ÖZEL İDARESİ
- BATMAN İL ÖZEL İDARESİ
- BAYBURT İL ÖZEL İDARESİ
- BİLECİK İL ÖZEL İDARESİ
- BİTLİS İL ÖZEL İDARESİ
- BURDUR İL ÖZEL İDARESİ
- ÇANAKKALE İL ÖZEL İDARESİ
- ÇANKIRI İL ÖZEL İDARESİ
- ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ
- DENİZLİ İL ÖZEL İDARESİ
- DİYARBAKIR İL ÖZEL İDARESİ
- DÜZCE İL ÖZEL İDARESİ
- ELAZIĞ İL ÖZEL İDARESİ
- ERZİNCAN İL ÖZEL İDARESİ
- ERZURUM İL ÖZEL İDARESİ
- GAZİANTEP İL ÖZEL İDARESİ
- GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
- GÜMÜŞHANE İL ÖZEL İDARESİ
- HAKKARİ İL ÖZEL İDARESİ
- HATAY İL ÖZEL İDARESİ
- ISPARTA İL ÖZEL İDARESİ
- İZMİR İL ÖZEL İDARESİ
- KARABÜK İL ÖZEL İDARESİ
- KARAMAN İL ÖZEL İDARESİ
- KARS İL ÖZEL İDARESİ
- KASTAMONU İL ÖZEL İDARESİ
- KIRIKKALE İL ÖZEL İDARESİ
- KIRKLARELİ İL ÖZEL İDARESİ
- KIRŞEHİR İL ÖZEL İDARESİ
- KİLİS İL ÖZEL İDARESİ
- KONYA İL ÖZEL İDARESİ
- KÜTAHYA İL ÖZEL İDARESİ
- MARDİN İL ÖZEL İDARESİ
- MERSİN İL ÖZEL İDARESİ
- MUĞLA İL ÖZEL İDARESİ
- MUŞ İL ÖZEL İDARESİ
- NEVŞEHİR İL ÖZEL İDARESİ
- ORDU İL ÖZEL İDARESİ
- OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ
- RİZE İL ÖZEL İDARESİ
- SAKARYA İL ÖZEL İDARESİ
- SİİRT İL ÖZEL İDARESİ

- SİNOP İL ÖZEL İDARESİ
- SİVAS İL ÖZEL İDARESİ
- ŞANLIURFA İL ÖZEL İDARESİ
- ŞIRNAK İL ÖZEL İDARESİ
- TEKİRDAĞ İL ÖZEL İDARESİ
- TRABZON İL ÖZEL İDARESİ
- UŞAK İL ÖZEL İDARESİ
- VAN İL ÖZEL İDARESİ
- YALOVA İL ÖZEL İDARESİ
- YOZGAT İL ÖZEL İDARESİ

10- DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI İŞKOLU (19)

- T.C. DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜRKİYE DEMİRYOLU MAKİNALARI SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜRKİYE VAGON SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- TÜRKİYE LOKOMOTİF VE MOTOR SANAYİİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

11- DENİZ TAŞIMACILIĞI İŞKOLU (20)

- TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- KIYI EMNİYETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- T.C. DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

12- ARDIYE VE ANTREPOCULUK İŞKOLU (22)

- TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
- T.C. DEVLET DEMİRYOLLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

13- HABERLEŞME İŞKOLU (23)

- POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

14- SAĞLIK İŞKOLU (24)

- SAĞLIK BAKANLIĞI
- REFİK SAYDAM HIFZISIHHA MERKEZİ BAŞKANLIĞI
- TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

15- KONAKLAMA VE EĞLENCE YERLERİ İŞKOLU (25)

- SAĞLIK BAKANLIĞI YALOVA TERMAL İŞLETMESİ

16- MİLLİ SAVUNMA İŞKOLU (26)

- MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI
- MSB AKARYAKIT İKMAL VE NATO POL TESİSLERİ İŞLETME BAŞKANLIĞI

17- GENEL İŞLER İŞKOLU (28)

- İĞDIR İL ÖZEL İDARESİ

B) İSTATİSTİĞİN TÜRKİYE GENELİNDEKİ YERİ

2009 yılı çalışma istatistikleri; tüm kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan işçilerin % 56,5'ini kapsamakta olup, bu çalışmaya konu edilen üye kuruluşlarımızdaki işçi sayılarının Türkiye Genelindeki toplam işçi sayısı içindeki payları, işkolları itibarıyla aşağıda gösterilmiştir.

TABLO 1
TÜRKİYE GENELİ VE ÜYE İŞYERLERİMİZDE ÇALIŞAN İŞÇİLERİN DAĞILIMI

İŞKOLLARI	TÜRKİYE GENELİ TOPLAM İŞÇİ SAYISI (*)	ÜYE İŞYERLERİMİZDEKİ TOPLAM İŞÇİ SAYISI	ORAN (%)
TARIM VE ORMANCILIK	96.682	32.516	33,6
PETROL, KİMYA VE LASTİK	245.877	412	0,2
GIDA SANAYİİ	371.098	844	0,2
AĞAÇ	93.908	7	0,0
BASIN VE YAYIN	48.861	27	0,1
METAL	671.015	3.726	0,6
GEMİ	16.501	142	0,9
İNŞAAT	761.326	43.120	5,7
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	436.794	4.760	1,1
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	25.838	14.750	57,1
DENİZ TAŞIMACILIĞI	49.509	1.793	3,6
ARDİYE VE ANTREPOCULUK	32.781	2.360	7,2
HABERLEŞME	46.253	970	2,1
SAĞLIK	102.611	1.872	1,8
KONAKLAMA VE EĞLENCE	327.929	159	0,0
MİLLİ SAVUNMA	31.090	22.844	73,5
GENEL İŞLER	491.622	39	0,0
DİĞER	1.548.601	-	-
GENEL TOPLAM	5.398.296	130.340	2,4

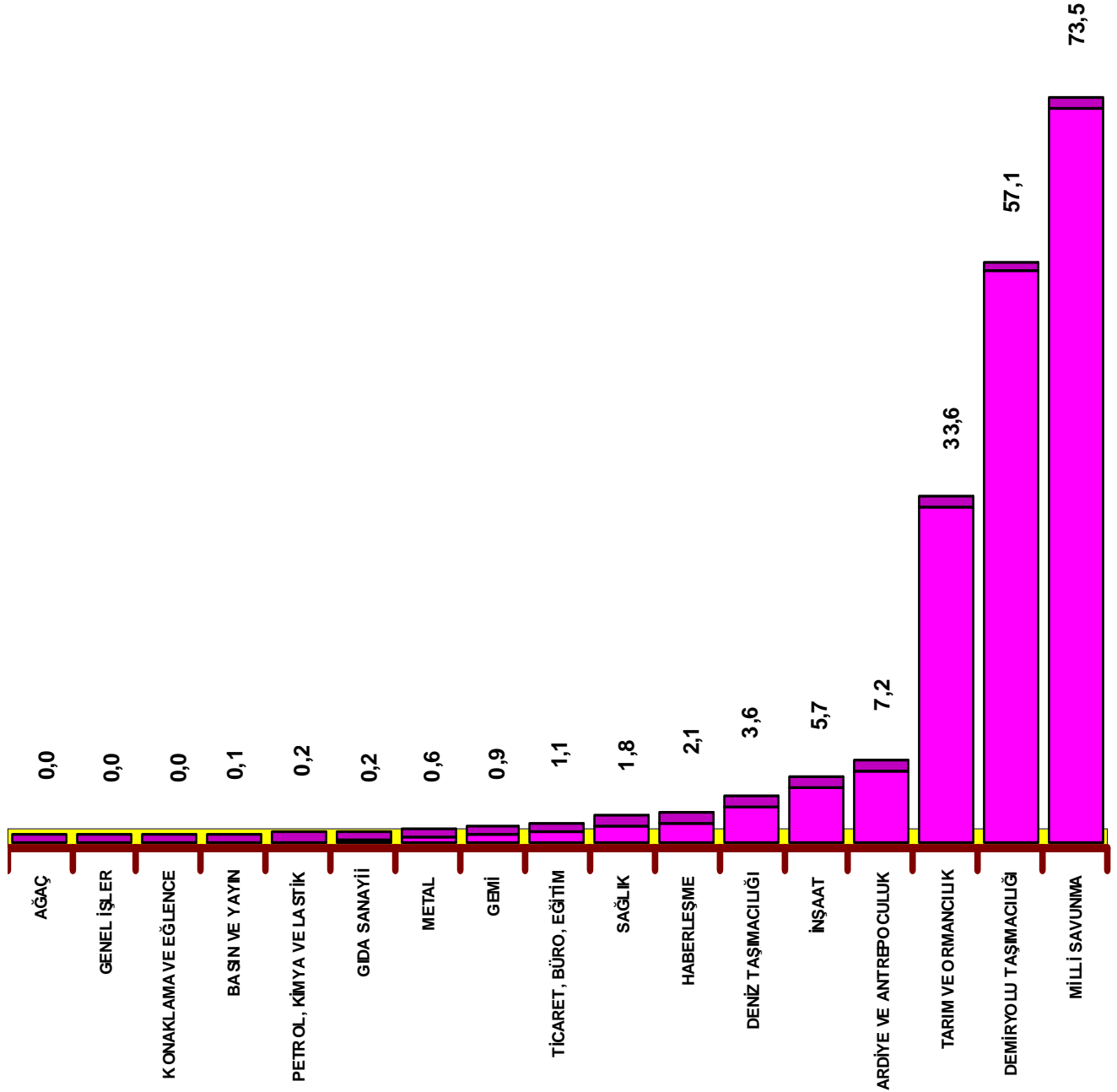
(*) KAYNAK: 17 Temmuz 2009 Tarih ve 27291 Sayılı Resmi Gazete.

Not: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 2010 yılı işçi sayıları istatistiği henüz yayımlanmamıştır.

Tablo 1’de görüldüğü üzere 2009 yılı ortalama işçi sayısı esas alındığında, üye işyerlerimizde çalışan işçilerin toplamı, Türkiye geneli işçi sayısının %2,4’ünü teşkil etmektedir. Bu oran, sadece üyelerimizin faaliyette buldukları işkollarıyla sınırlı tutulduğunda %3,4’e yükselmektedir.

Türkiye geneline göre, en yüksek işçi sayısı oranı %73,5 ile Milli Savunma işkolundadır (Grafik 1).

GRAFİK 1
İŞÇİ SAYILARININ TÜRKİYE GENELİNE ORANI (%)

İKİNCİ BÖLÜM

İSTİHDAMIN YAPISI

Bu bölümde Sendikamıza üye işyerlerindeki toplam istihdamın işkolları itibarıyla aylara göre dağılımı ve yıl içindeki seyri, yıl içinde meydana gelen işgücü devri, istihdamdaki işçilerin kıdem yıllarına göre dağılımı, toplam çalışma sürelerinin dağılımı ve işe devam yüzdesi ile ilgili veriler değerlendirilmiş, bunun yanı sıra istihdamda bulunan işçilerimizin sendikal eğilimleri ile öğrenim, medeni, yaş ve cinsiyet durumları incelenmiştir.

I- İŞÇİLERİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde toplu iş sözleşmeleri kapsamında (daimi, geçici ve mevsimlik işçi) çalışanların 2009 yılı içinde aylara göre dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir.

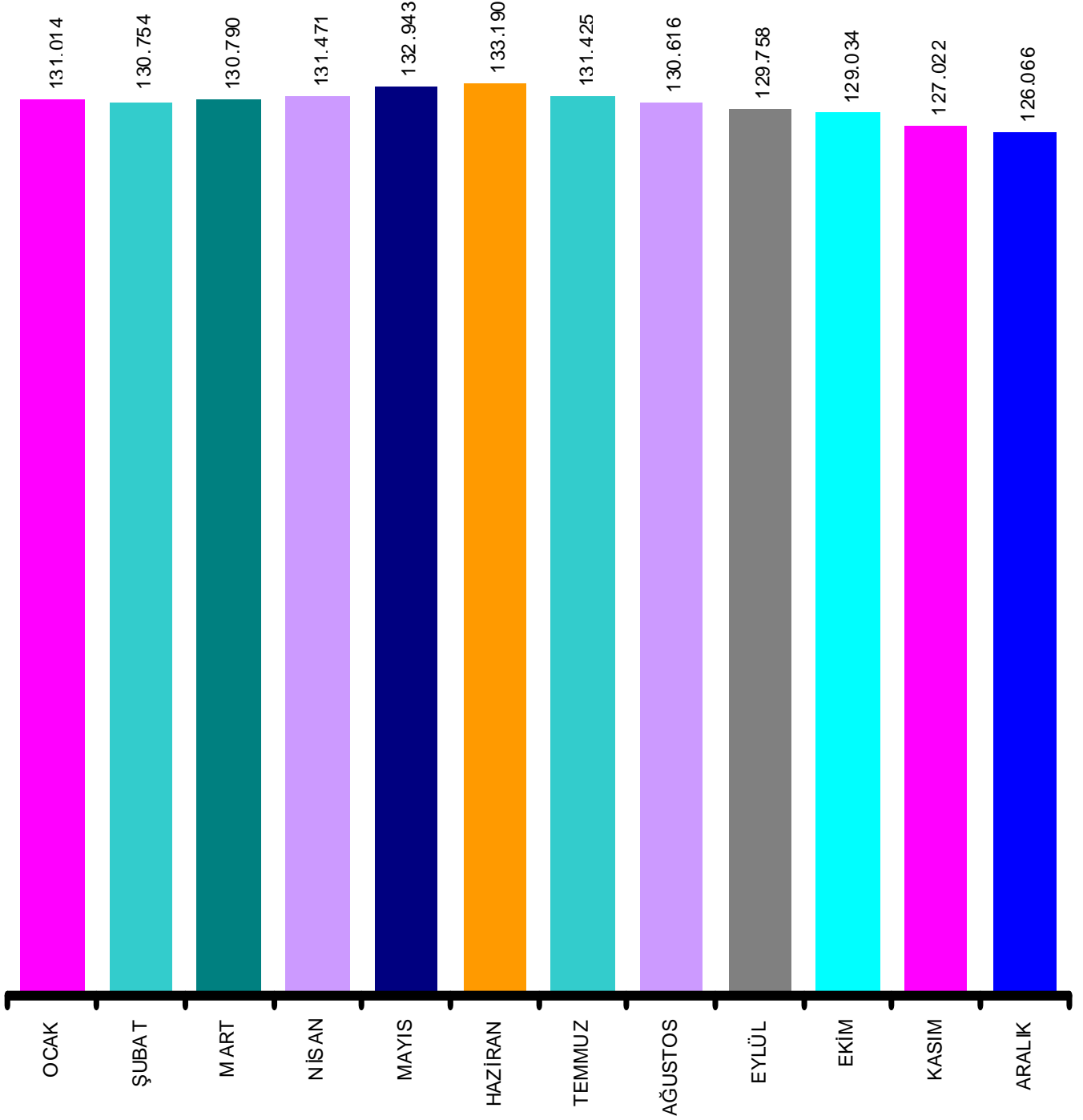
TABLO 2
İŞÇİLERİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

İŞKOLLARI	OCAK	ŞUBAT	MART	NISAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	YIL ORT.
TARIM VE ORMANCILIK	31.634	31.508	31.458	31.784	33.268	33.933	33.759	33.729	33.547	33.275	31.577	30.714	32.516
PETROL, KİMYA VE LASTİK	427	424	422	419	419	419	406	403	403	403	401	401	412
GIDA SANAYİİ	816	818	810	845	893	887	867	861	860	831	820	817	844
AĞAÇ	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
BASIN VE YAYIN	28	28	28	28	28	28	28	27	26	26	26	26	27
METAL	3.712	3.868	3.857	3.835	3.815	3.797	3.677	3.648	3.645	3.632	3.622	3.608	3.726
GEMİ	146	146	146	146	146	146	141	140	137	137	137	135	142
İNŞAAT	44.282	44.066	43.849	43.878	43.757	43.653	43.151	42.850	42.344	42.051	41.741	41.812	43.120
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	4.832	4.805	4.816	4.797	4.810	4.791	4.800	4.744	4.736	4.711	4.672	4.609	4.760
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	14.670	14.724	14.896	15.225	15.340	15.090	14.642	14.444	14.366	14.425	14.602	14.576	14.750
DENİZ TAŞIMACILIĞI	1.811	1.805	1.806	1.804	1.805	1.803	1.782	1.783	1.781	1.781	1.776	1.777	1.793
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	2.431	2.420	2.410	2.401	2.400	2.401	2.335	2.319	2.306	2.298	2.295	2.300	2.360
HABERLEŞME	1.004	1.001	997	995	990	983	969	956	946	939	934	928	970
SAĞLIK	2.007	1.915	1.894	1.884	1.879	1.863	1.854	1.848	1.839	1.830	1.826	1.821	1.872
KONAKLAMA VE EĞLENCE	164	164	163	163	162	160	157	155	155	155	155	155	159
MİLLİ SAVUNMA	23.005	23.017	23.193	23.222	23.188	23.192	22.812	22.663	22.620	22.492	22.389	22.337	22.844
GENEL İŞLER	38	38	38	38	36	37	38	39	40	41	42	43	39
GENEL TOPLAM	131.014	130.754	130.790	131.471	132.943	133.190	131.425	130.616	129.758	129.034	127.022	126.066	130.340

Tablo 2'de yer alan veriler incelendiğinde, üye işyerlerimizde istihdamın ilkbahardan itibaren bir miktar yükselme, sonbahardan itibaren düşme eğilimine girdiği görülmektedir.

Yıl içinde istihdamda meydana gelen dalgalanmaya Tarım ve Ormancılık işkolunda çalıştırılan mevsimlik işçiler sebep olmaktadır (Grafik 2).

GRAFİK 2
İŞÇİLERİN AYLARA GÖRE DAĞILIMI

II- İŞGÜCÜ DEVİR HIZI

Araştırma kapsamına dahil üye işyerlerimizde işe alınma ile tazminatlı ve tazminatsız olarak işten ayrılma değerleri Tablo 3'de gösterilmiştir.

Tabloda toplam işçi sayısı olarak yıl ortalamaları dikkate alınmış, ancak işe alınma ve işten ayrılma değerlerine, geçici ve mevsimlik işçiler (iş sözleşmelerinin mevsim veya kampanya dönemi sonunda askıya alınması sebebiyle) dahil edilmemiştir.

İşe alınanların, toplam işçi sayısına oranlanması sonucunun yüzde olarak ifadesi "İşe Alınma Oranı"nı, işten ayrılanların toplam işçi sayısına oranı "İşten Ayrılma Oranı"nı, işe alınan işçilerle işten ayrılan işçilerin toplamının genel toplam işçi sayısına oranı ise, "İşgücü Devir Hızı"nı göstermektedir.

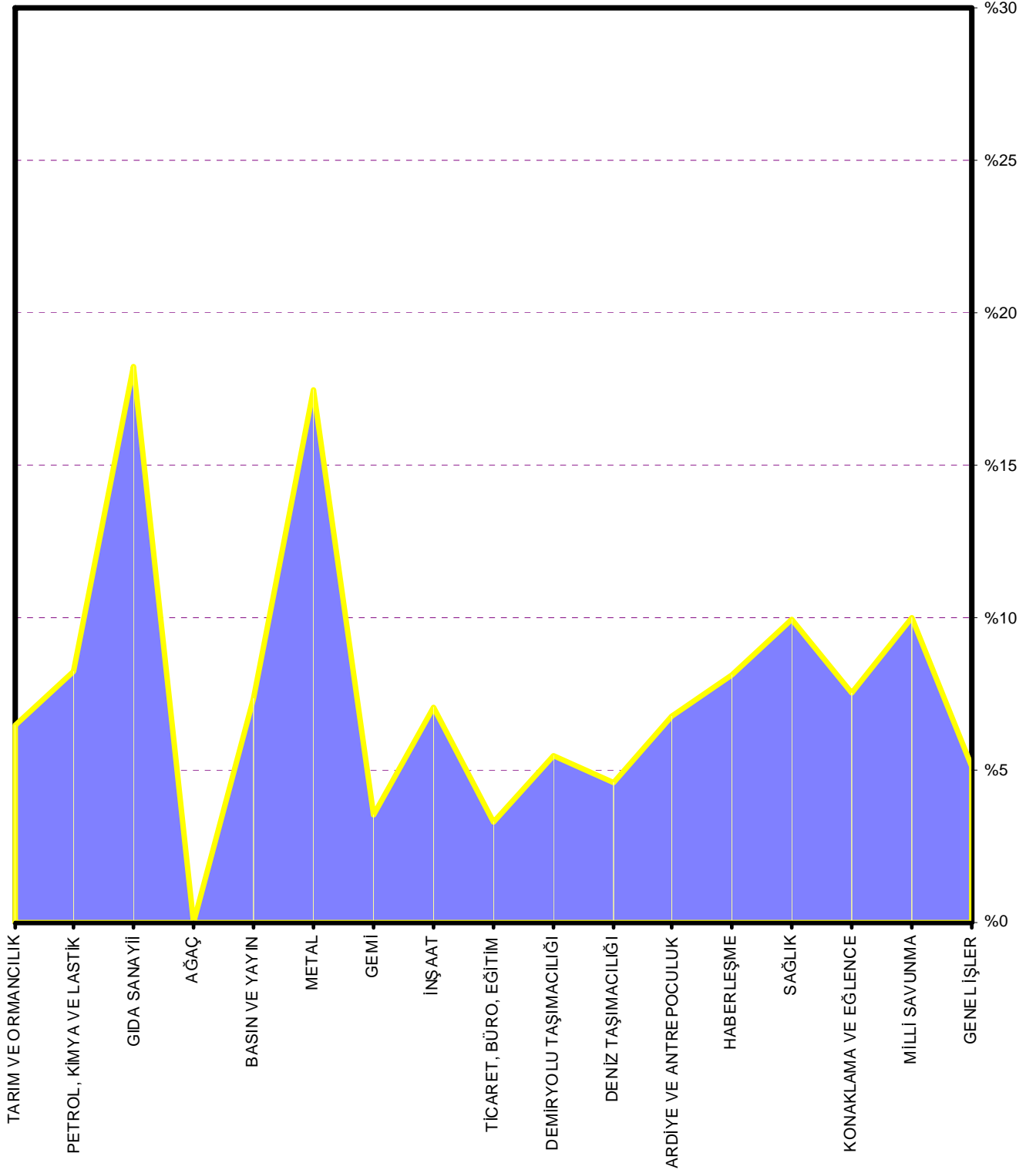
TABLO 3
İŞE ALINAN VE AYRILAN İŞÇİLERİN DAĞILIMI VE İŞGÜCÜ DEVİR HIZI

İŞKOLLARI	YIL ORT. İŞÇİ SAYISI	İŞE ALINAN İŞÇİ SAYISI	%	YIL İÇİNDE İŞTEN AYRILAN İŞÇİ SAYISI				İŞGÜCÜ DEVİR HIZI	%
				TAZMİNATLI	TAZMİNATSIZ	TOPLAM	%		
TARIM VE ORMANCILIK	32.516	541	1,7	1.531	35	1.566	4,8	2.107	6,5
PETROL, KİMYA VE LASTİK	412	2	0,5	25	7	32	7,8	34	8,2
GIDA SANAYİİ	844	79	9,4	66	9	75	8,9	154	18,3
AĞAÇ	7	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0,0
BASIN VE YAYIN	27	0	0,0	2	0	2	7,3	2	7,3
METAL	3.726	257	6,9	344	51	395	10,6	652	17,5
GEMİ	142	0	0,0	5	0	5	3,5	5	3,5
İNŞAAT	43.120	186	0,4	2.814	36	2.850	6,6	3.036	7,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	4.760	45	0,9	94	18	112	2,4	157	3,3
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	14.750	1	0,0	809	1	810	5,5	811	5,5
DENİZ TAŞIMACILIĞI	1.793	30	1,7	47	5	52	2,9	82	4,6
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	2.360	8	0,3	149	2	151	6,4	159	6,7
HABERLEŞME	970	0	0,0	78	1	79	8,1	79	8,1
SAĞLIK	1.872	0	0,0	185	1	186	9,9	186	9,9
KONAKLAMA VE EĞLENCE	159	1	0,6	10	1	11	6,9	12	7,5
MİLLİ SAVUNMA	22.844	760	3,3	1.496	26	1.522	6,7	2.282	10,0
GENEL İŞLER	39	0	0,0	2	0	2	5,1	2	5,1
GENEL TOPLAM	130.340	1.912	1,5	7.748	202	7.950	6,1	9.863	7,6

Tablo 3'de görüleceği gibi 2009 yılında 1.912 işçi işe alınmış, buna karşılık 7.748 işçi tazminata hak kazanarak, 202 işçi de tazminatsız olmak üzere toplam 7.950 işçi işten ayrılmıştır. Bu verilere göre işe alınma oranı %1,5, işten ayrılma oranı %6,1, işgücü devir hızı ise %7,6 oranında gerçekleşmiştir.

İşgücü devir hızının en yüksek olduğu işkolu %18,3 ile Gıda Sanayii işkoludur. Bu işkolunu %17,5 ile Metal işkolu takip etmektedir (Grafik 3).

**GRAFİK 3
İŞGÜCÜ DEVİR HIZI**

III- İŞÇİLERİN KIDEM YILLARI

Üye işyerlerimizde çalışan işçilerin 2009 yılı sonu itibarıyla kıdem yıllarına göre dağılımı, işkolları dikkate alınarak Tablo 4'de gösterilmiştir.

TABLO 4
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN KIDEM YILLAR

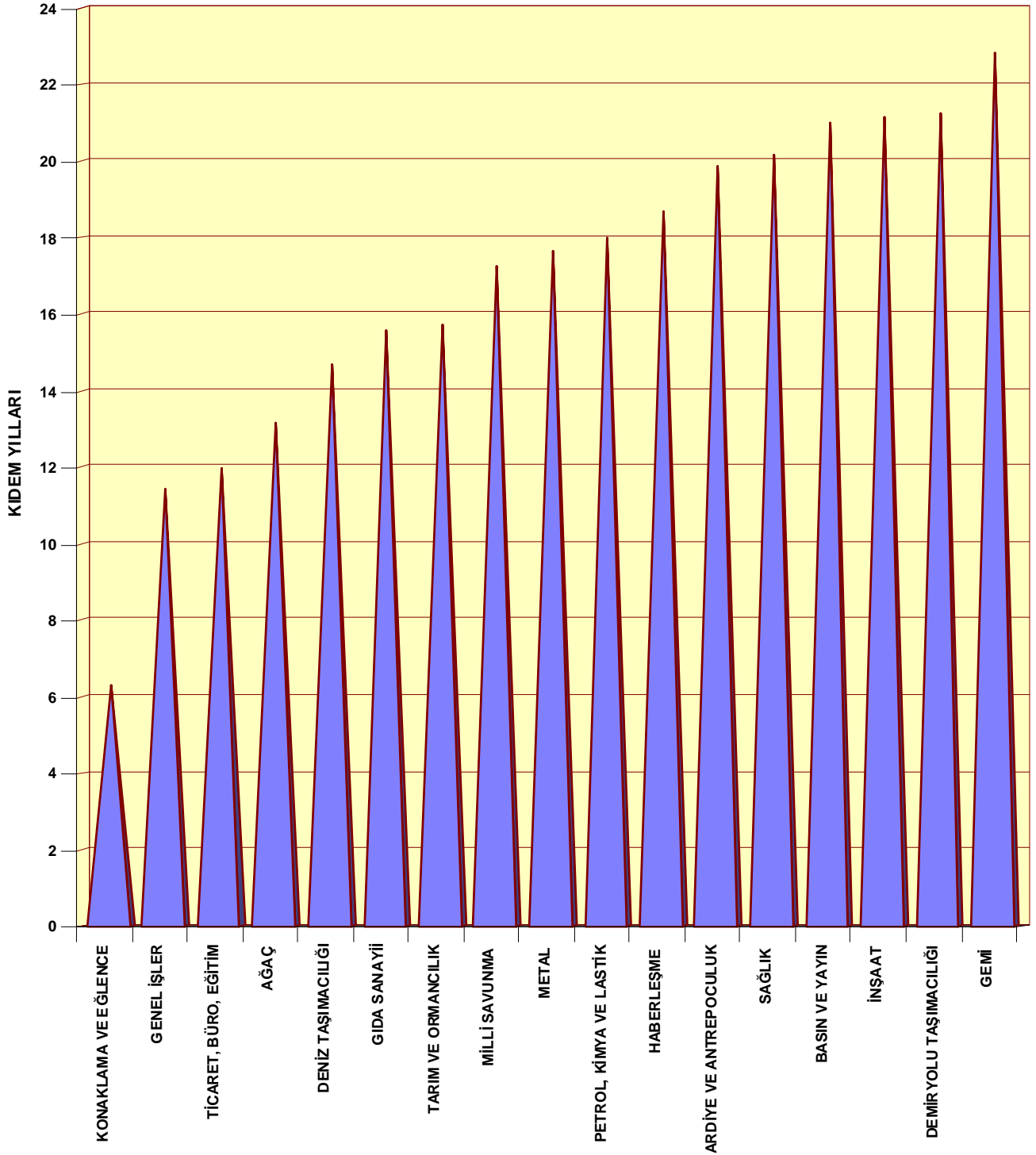
İŞKOLLARI	İŞÇİLERİN KIDEM YILLARI																		TOPLAM İŞÇİ	ORT. KIDEM YILI
	0-1	1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12	13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24	25-26	27-28	29-30	31-32	33 +		
TARIM VE ORMANCILIK	140	401	584	877	1.396	6.472	2.084	1.976	2.205	2.663	3.729	2.829	2.390	1.192	917	594	174	91	30.714	15,7
PETROL, KİMYA VE LASTİK	0	0	33	3	4	47	52	29	21	10	2	44	31	65	38	17	3	2	401	18,0
GIDA SANAYİİ	9	69	107	3	27	44	20	13	18	44	138	192	104	25	3	1	0	0	817	15,6
AĞAÇ	0	0	0	3	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	7	13,1
BASIN VE YAYIN	0	0	0	0	2	0	0	3	2	1	0	9	3	1	0	3	1	1	26	21,0
METAL	14	328	78	57	121	189	361	93	189	187	243	564	408	351	188	96	68	73	3.608	17,6
GEMİ	0	0	0	0	0	3	7	0	0	3	31	33	11	6	23	5	6	7	135	22,8
İNŞAAT	55	268	1.127	317	950	618	746	1.648	3.448	6.087	3.356	4.174	5.235	4.879	2.782	2.072	1.938	2.112	41.812	21,1
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	12	67	748	559	295	485	554	326	259	390	300	210	177	126	45	27	18	11	4.609	12,0
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	65	33	86	23	109	1.044	1.304	281	468	818	1.949	1.705	1.539	2.283	963	673	320	913	14.576	21,3
DENİZ TAŞIMACILIĞI	2	35	46	35	92	199	573	117	63	105	127	100	80	72	45	34	25	27	1.777	14,7
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	0	0	0	3	39	510	8	4	15	73	392	412	215	289	183	78	55	24	2.300	19,9
HABERLEŞME	0	0	0	0	0	1	3	16	89	510	64	133	70	33	9	0	0	0	928	18,7
SAĞLIK	0	2	2	75	46	58	155	58	196	45	84	145	404	308	204	38	1	0	1.821	20,1
KONAKLAMA VE EĞLENCE	1	6	8	27	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	155	6,3
MİLLİ SAVUNMA	411	738	493	200	160	1.416	3.538	2.544	461	2.233	2.891	2.569	1.601	1.004	842	421	398	417	22.337	17,2
GENEL İŞLER	0	0	0	1	2	19	8	4	4	4	1	0	0	0	0	0	0	0	43	11,4
GENEL TOPLAM	709	1.947	3.312	2.183	3.356	11.105	9.413	7.113	7.438	13.174	13.307	13.120	12.269	10.634	6.242	4.059	3.007	3.678	126.066	18,5

Kıdem yıllarına göre dağılım tablosu 126.066 işçiyi kapsamakta olup, bu sayıya 31.12.2009 tarihinde üye işyerlerimizde çalışan daimi, geçici ve mevsimlik işçilerin tamamı dahil edilmiştir.

Tablo 4'de yer alan veriler değerlendirildiğinde, üye işyerlerimizde ortalama kıdem 18,5 yıl olduğu anlaşılmaktadır. En yüksek kıdem 22,8 yıla Gemi işkolunda olup bunu 21,3 yıla Demiryolu Taşımacılığı işkolu takip etmektedir.

En düşük kıdem yılına sahip işkolu ise 6,3 yıla Konaklama ve Eğlence Yerleri işkoludur (Grafik 4).

GRAFİK 4
İŞÇİLERİN KIDEM YILLARI

IV- İŞ SÜRELERİNİN DAĞILIMI

2009 yılında üye işyerlerimizde daimi, geçici ve mevsimlik olarak çalışan 130.340 işçinin işbaşında buldukları süreler ile işe devam etmedikleri sürelerin dağılımı Tablo 5'de gösterilmiştir.

“Yapılacak Normal Fiili Çalışma”, fiilen üretimde bulunulması gereken saatleri kapsamakta olup, Hafta Tatili, Ulusal Bayram, Genel Tatil ve Yıllık Ücretli İzin süreleri bu toplama dahil edilmemiştir.

“Toplam Devamsızlık” sütunu, işçilerimizin kullanmış oldukları yıllık ücretli izin dışındaki ücretli veya ücretsiz izin süreleri ile sağlık kurumlarından aldıkları istirahat sürelerinin toplamından oluşmaktadır.

“Yapılan Normal Fiili Çalışma”, yapılacak normal fiili çalışma saatleri toplamından, devamsızlık yapılan saatlerin düşülmesiyle elde edilmiştir.

“Toplam Fazla Çalışma”, işçilerimizin 2009 yılı içinde yapmış oldukları fazla çalışma saatleri toplamından oluşmaktadır. Bu toplama, Hafta Tatili, Ulusal Bayram ve Genel Tatil günlerinde yapılan çalışma saatleri de dahil edilmiştir.

“Gerçekleşen Toplam Fiili Çalışma”, yapılan normal fiili çalışma saatlerine fazla çalışma saatlerinin ilavesiyle elde edilmiş olup işyerlerimizde 2009 yılı içinde fiilen üretim yapılan toplam çalışma saatlerini göstermektedir.

TABLO 5
İŞ SÜRELERİNİN DAĞILIMI

İŞKOLLARI	YAPILACAK NORMAL FİİLİ ÇALIŞMA (SAAT)	TOPLAM DEVAMSIZLIK		YAPILAN NORMAL FİİLİ ÇALIŞMA (SAAT)	TOPLAM FAZLA ÇALIŞMA (SAAT)		GERÇEKLEŞEN TOPLAM FİİLİ ÇALIŞMA (SAAT)
		(SAAT)	%		(SAAT)	%	
TARIM VE ORMANCILIK	65.453.834	786.090	1,2	64.667.744	4.447.495	6,8	69.115.239
PETROL, KİMYA VE LASTİK	851.681	30.558	3,6	821.123	39.504	4,6	860.627
GIDA SANAYİİ	1.782.690	90.773	5,1	1.691.918	26.160	1,5	1.718.078
AĞAÇ	14.895	150	1,0	14.745	0	0,0	14.745
BASIN VE YAYIN	56.805	1.200	2,1	55.605	0	0,0	55.605
METAL	7.852.915	360.150	4,6	7.492.765	464.428	5,9	7.957.193
GEMİ	291.298	10.553	3,6	280.745	21.239	7,3	301.984
İNŞAAT	90.491.108	1.563.780	1,7	88.927.328	4.111.470	4,5	93.038.798
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	10.351.178	143.190	1,4	10.207.988	415.677	4,0	10.623.665
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	31.055.475	1.551.893	5,0	29.503.583	425.177	1,4	29.928.760
DENİZ TAŞIMACILIĞI	3.733.930	87.405	2,3	3.646.525	827.048	22,1	4.473.573
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	4.895.135	175.515	3,6	4.719.620	147.377	3,0	4.866.997
HABERLEŞME	2.079.980	61.088	2,9	2.018.893	0	0,0	2.018.893
SAĞLIK	3.512.143	23.533	0,7	3.488.610	31.107	0,9	3.519.717
KONAKLAMA VE EĞLENCE	361.148	1.058	0,3	360.090	0	0,0	360.090
MİLLİ SAVUNMA	44.540.873	1.134.032	2,5	43.406.840	353.212	0,8	43.760.052
GENEL İŞLER	83.483	1.043	1,2	82.440	93	0,1	82.533
GENEL TOPLAM	267.408.568	6.022.008	2,3	261.386.561	11.309.987	4,2	272.696.548

2009 yılı içinde üye işyerlerimizde Hafta Tatili, Ulusal Bayram ve Genel Tatil günleriyle fiilen kullanılan yıllık ücretli izinlerin toplamı 86,0 gün olup, çalışma gün sayısı ortalama 279,0 gündür.

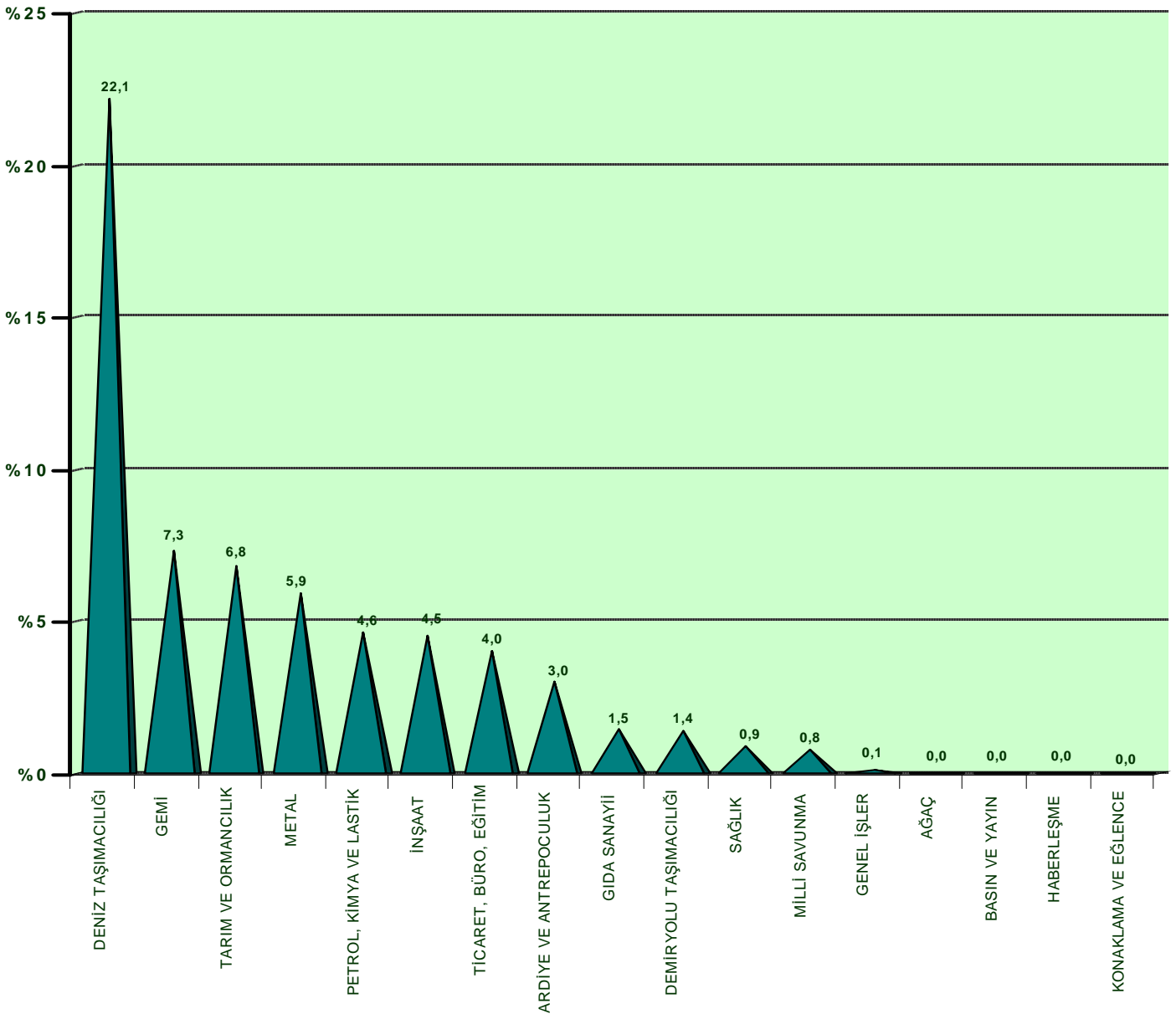
Üye işyerlerimizde çalışan işçilerin, 2009 yılında fiilen üretimde bulunmaları gereken saatlerin, yaklaşık %2,3'ü oranında işe devam etmedikleri anlaşılmaktadır. Buna göre, yıl içinde işçilerimizin işe devam yüzdesi %97,7'dir.

Toplam fazla çalışma saatlerinin, yapılacak normal fiili çalışma saatlerine oranı da %4,2 olarak gerçekleşmiştir.

2009 yılında fazla çalışmalar hariç işçi başına günde 7,19 saat çalışıldığı, aynı yıl üretimde bulunulan günlük fiili çalışmanın işçi başına 7,49 saat olarak gerçekleştiği, buna göre haftalık fiili çalışmanın 44,94 saat olduğu görülmektedir.

Fazla çalışmanın en yoğun olduğu işkolu Deniz Taşımacılığıdır (Grafik 5).

GRAFİK 5
FAZLA ÇALIŞMA SAATLERİ (%)

V- İŞÇİLERİN SENDİKAL EĞİLİMLERİ

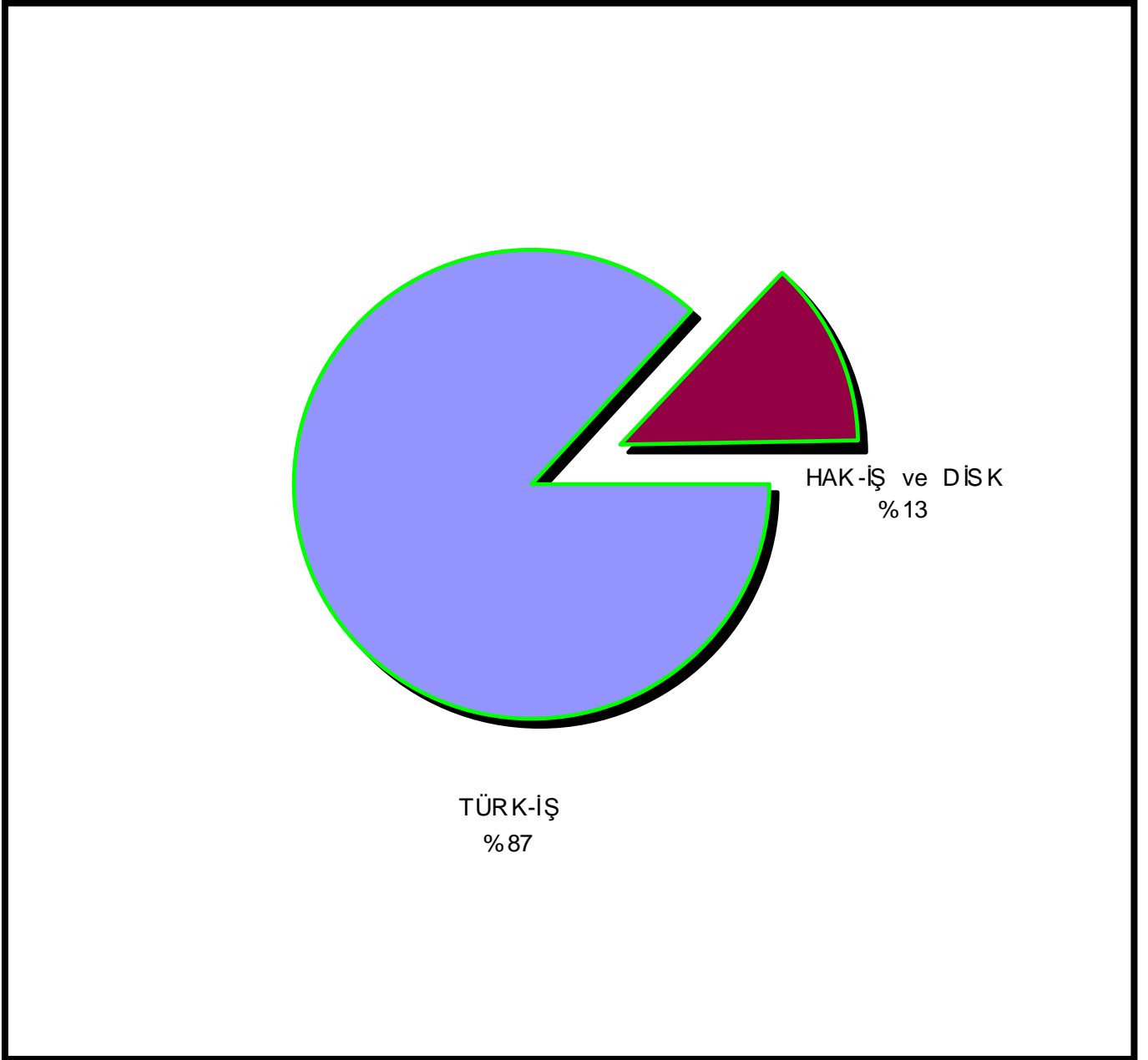
31.12.2009 tarihi itibarıyla üye işyerlerimizde çalışan işçilerin sendikal dağılımı ve sendikalaşma eğilimleri tablo 6'da incelenmiştir.

TABLO 6
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN SENDİKAL EĞİLİMLERİ

İŞKOLLARI	İŞÇİ SENDİKASI	SENDİKANIN BAĞLI OLDUĞU ÜST KURULUŞ	ÜYE SAYISI	TOPLAM İŞÇİ SAYISI	%
TARIM VE ORMANCILIK	TARIM-İŞ	TÜRK-İŞ	12.258	30.714	89,8
	ÖZ ORMAN-İŞ	HAK-İŞ	15.133		
	ÖZ TARIM-İŞ	HAK-İŞ	203		
PETROL, KİMYA VE LASTİK	PETROL-İŞ	TÜRK-İŞ	399	401	99,5
GIDA SANAYİİ	ÖZ GIDA-İŞ	HAK-İŞ	509	817	62,3
AĞAÇ	AĞAÇ-İŞ	TÜRK-İŞ	7	7	100,0
BASIN VE YAYIN	BASIN-İŞ	TÜRK-İŞ	26	26	100,0
METAL	TÜRK METAL	TÜRK-İŞ	3.198	3.608	99,6
	ÇELİK-İŞ	HAK-İŞ	230		
	B. METAL	DİSK	164		
GEMİ	DOKGEMİ-İŞ	TÜRK-İŞ	135	135	100,0
İNŞAAT	T.YOL-İŞ	TÜRK-İŞ	41.812	41.812	100,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	TEZ-KOOP-İŞ	TÜRK-İŞ	1.704	4.609	100,0
	KOOP-İŞ	TÜRK-İŞ	2.905		
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	DEMİRYOL-İŞ	TÜRK-İŞ	14.576	14.576	100,0
DENİZ TAŞIMACILIĞI	DENİZCİLER	TÜRK-İŞ	1.776	1.777	99,9
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	LİMAN-İŞ	TÜRK-İŞ	2.300	2.300	100,0
HABERLEŞME	T.HABER-İŞ	TÜRK-İŞ	928	928	100,0
SAĞLIK	T.SAĞLIK-İŞ	TÜRK-İŞ	1.821	1.821	100,0
KONAKLAMA VE EĞLENCE	TOLEYİS	TÜRK-İŞ	155	155	100,0
MİLLİ SAVUNMA	T.HARB-İŞ	TÜRK-İŞ	22.337	22.337	100,0
GENEL İŞLER	BELEDİYE-İŞ	TÜRK-İŞ	43	43	100,0
GENEL TOPLAM			122.619	126.066	97,3

Tablo 6'da görüldüğü üzere, üye işyerlerimizde 31.12.2009 tarihi itibarıyla çalışan 126.066 işçinin 122.619'u sendika üyesi bulunmaktadır. Buna göre işçilerimizin sendikal eğilimi %97,3 olup, sendikalı bu işçilerin %87'si TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalara, %13'ü ise HAK-İŞ ve DİSK'e bağlı sendikalara üye bulunmaktadır. (Grafik 6)

GRAFİK 6
İŞÇİLERİN SENDİKAL EĞİLİMLERİ

VI- İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMLARI

31.12.2009 tarihinde üye işyerlerimizde çalışmakta olan işçilerin öğrenim durumları, yüzdeleri olarak Tablo 7'de gösterilmiştir.

TABLO 7
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMLARI (%)

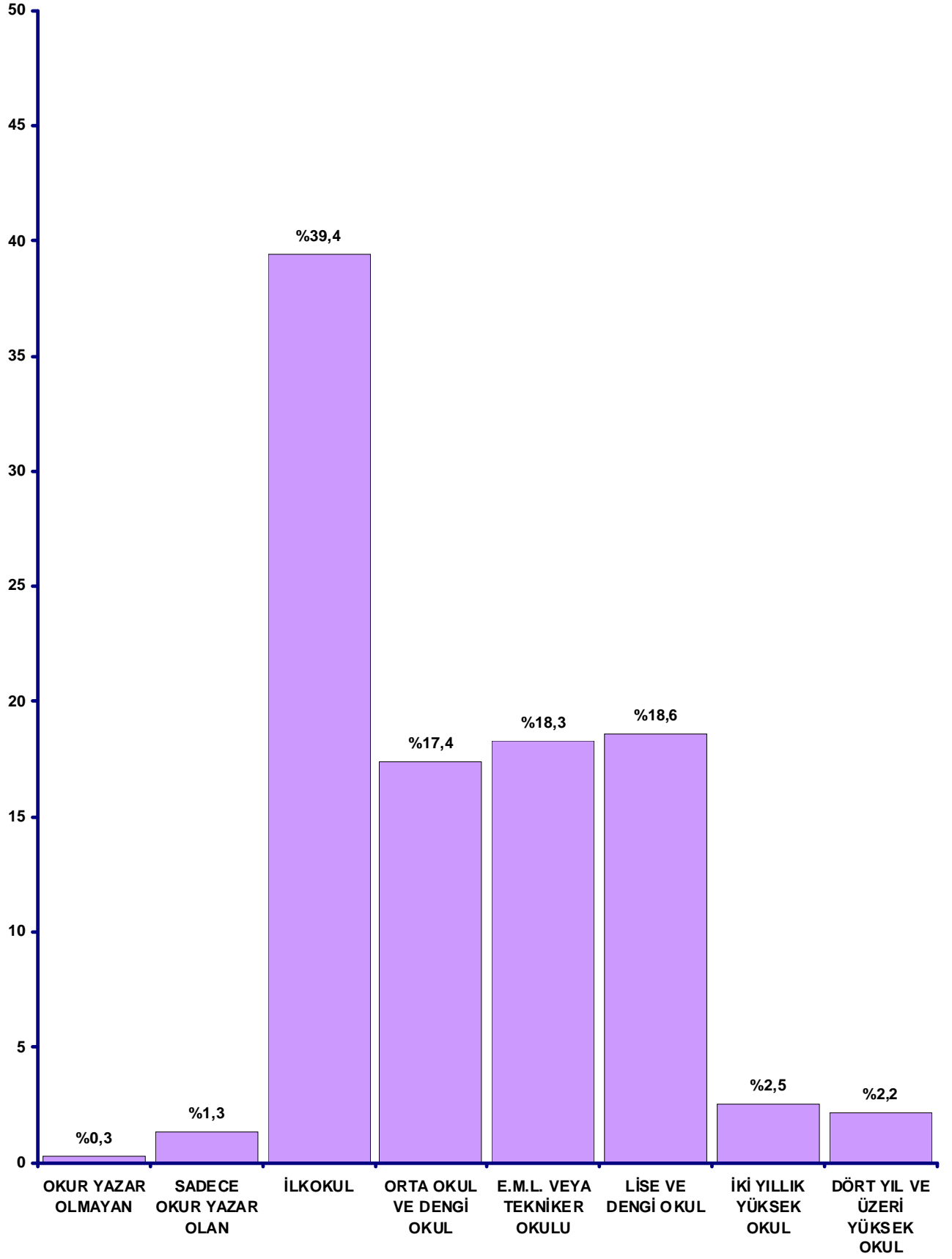
İŞKOLLARI	OKUR YAZAR OLMAYAN	SADECE OKUR YAZAR OLAN	İLKOKUL	ORTA OKUL VE DENGİ OKUL	EML VEYA TEKNİKER OKULU	LİSE VE DENGİ OKUL	İKİ YILLIK YÜKSEK OKUL	DÖRT YIL VE ÜZERİ YÜKSEK OKUL	TOPLAM
TARIM VE ORMANCILIK	0,7	1,5	45,7	18,9	9,4	19,8	2,6	1,3	100,0
PETROL, KİMYA VE LASTİK	0,0	0,0	10,7	9,7	67,6	8,5	2,7	0,7	100,0
GIDA SANAYİİ	0,1	0,0	44,1	19,8	13,7	17,5	3,2	1,6	100,0
AĞAÇ	0,0	0,0	57,1	14,3	14,3	14,3	0,0	0,0	100,0
BASIN VE YAYIN	0,0	0,0	42,3	30,8	7,7	15,4	3,8	0,0	100,0
METAL	0,0	1,7	9,4	15,7	55,5	10,5	3,9	3,3	100,0
GEMİ	0,0	0,7	28,9	15,6	36,3	14,1	1,5	3,0	100,0
İNŞAAT	0,2	1,1	49,3	15,4	10,0	20,0	2,3	1,7	100,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	0,1	0,6	26,9	20,7	8,0	34,9	4,9	4,0	100,0
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	0,4	3,9	40,9	16,7	16,4	20,9	0,7	0,2	100,0
DENİZ TAŞIMACILIĞI	0,0	0,1	14,3	16,2	37,8	10,7	9,5	11,5	100,0
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	0,1	1,6	47,0	12,2	10,5	26,9	1,0	0,7	100,0
HABERLEŞME	0,0	0,6	44,4	26,3	4,7	21,0	2,4	0,5	100,0
SAĞLIK	0,0	0,0	39,5	29,7	6,0	17,6	4,3	2,9	100,0
KONAKLAMA VE EĞLENCE	0,0	0,0	47,7	16,1	7,7	16,8	5,8	5,8	100,0
MİLLİ SAVUNMA	0,0	0,0	20,0	18,2	43,3	10,7	3,4	4,4	100,0
GENEL İŞLER	0,0	0,0	39,5	23,3	4,7	30,2	2,3	0,0	100,0
GENEL TOPLAM	0,3	1,3	39,4	17,4	18,3	18,6	2,5	2,2	100,0

Tablo 7'den de anlaşılacağı üzere işçilerimizin;

- %0,3'ü okuma yazma bilmemekte,
- %1,3'ü sadece okur yazar,
- %39,4'ü ilkokul mezunu,
- %17,4'ü orta okul ve dengi okul mezunu,
- %18,3'ü endüstri meslek lisesi veya tekniker okulu mezunu,
- %18,6'sı lise ve dengi okul mezunu,
- %2,5'i iki yıllık yüksek okul mezunu,
- %2,2'si dört yıl ve üzeri yüksek okul mezunu,

Bulunmaktadır (Grafik 7).

GRAFİK 7 İŞÇİLERİN ÖĞRENİM DURUMLARI

VII- İŞÇİLERİN MEDENİ DURUMLARI

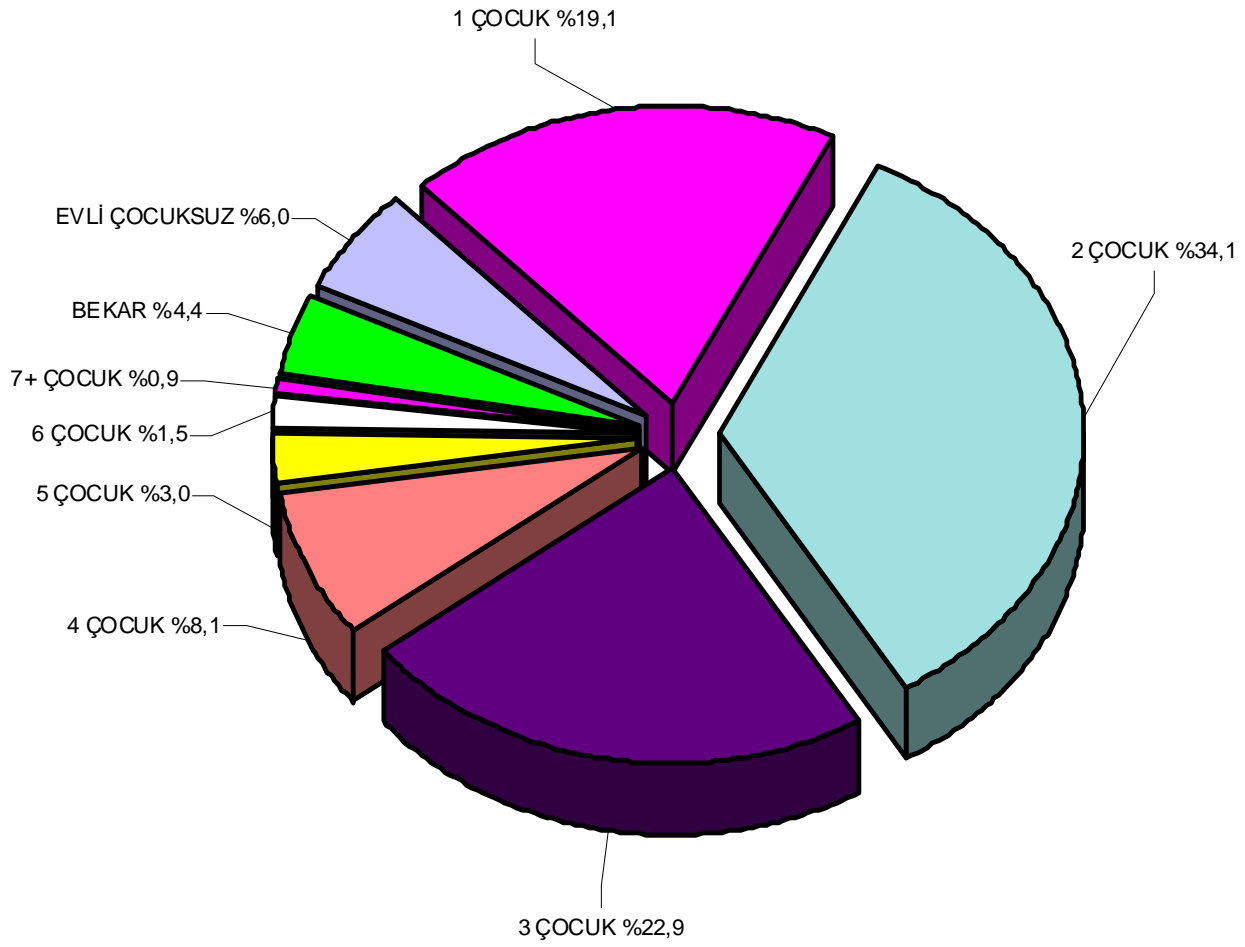
Üye işyerlerimizde 31.12.2009 tarihi itibarıyla çalışan işçilerimizin medeni durumları ve çocuk sayıları ile ilgili bilgiler yüzdeleri olarak Tablo 8'de incelenmiştir.

TABLO 8
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN MEDENİ DURUMLARI (%)

İŞKOLLARI	BEKAR	EVLİ ÇOCUKSUZ	1 ÇOCUK	2 ÇOCUK	3 ÇOCUK	4 ÇOCUK	5 ÇOCUK	6 ÇOCUK	7 + ÇOCUK	TOPLAM
TARIM VE ORMANCILIK	3,2	5,1	19,4	37,1	21,4	7,8	3,1	1,4	1,5	100,0
PETROL, KİMYA VE LASTİK	2,0	2,2	21,7	41,6	25,4	7,0	0,0	0,0	0,0	100,0
GIDA SANAYİİ	6,1	7,0	13,5	33,8	23,3	10,0	2,4	2,1	1,8	100,0
AĞAÇ	0,0	0,0	14,3	42,9	28,6	14,3	0,0	0,0	0,0	100,0
BASIN VE YAYIN	3,8	3,8	23,1	38,5	19,2	3,8	7,7	0,0	0,0	100,0
METAL	5,2	6,2	17,9	38,1	23,4	7,1	1,2	0,9	0,1	100,0
GEMİ	3,0	3,7	10,4	45,9	21,5	8,1	2,2	2,2	3,0	100,0
İNŞAAT	1,8	4,4	13,3	33,6	25,4	12,2	5,0	2,7	1,6	100,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	10,7	8,0	20,5	32,1	16,3	7,4	2,8	1,3	0,9	100,0
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	10,0	13,9	17,2	32,0	18,0	6,1	1,8	0,6	0,3	100,0
DENİZ TAŞIMACILIĞI	4,2	3,9	18,7	40,5	15,1	11,5	3,9	1,1	1,0	100,0
ARDIYE VE ANTREPOCULUK	13,5	10,0	19,3	35,5	16,6	3,7	1,1	0,2	0,1	100,0
HABERLEŞME	2,8	1,4	17,8	43,5	21,4	9,9	1,7	0,8	0,6	100,0
SAĞLIK	1,2	0,7	17,2	32,8	24,9	19,2	2,4	1,1	0,5	100,0
KONAKLAMA VE EĞLENCE	12,3	12,9	27,1	38,7	7,1	0,6	1,3	0,0	0,0	100,0
MİLLİ SAVUNMA	5,2	5,1	31,0	30,7	26,2	1,5	0,2	0,1	0,0	100,0
GENEL İŞLER	4,7	0,0	18,6	18,6	27,9	20,9	9,3	0,0	0,0	100,0
GENEL TOPLAM	4,4	6,0	19,1	34,1	22,9	8,1	3,0	1,5	0,9	100,0

Tablo 8'de görüldüğü üzere işçilerimizin %4,4'ü bekar, %95,6'sı evlidir. Çocuk sayısı bakımından en yüksek oran %34,1 ile iki çocuklu bölümde görülmektedir (Grafik 8).

GRAFİK 8
İŞÇİLERİN MEDENİ DURUMLARI (%)

■ BEKAR	■ EVLİ ÇOCUKSUZ	■ 1 ÇOCUK
■ 2 ÇOCUK	■ 3 ÇOCUK	■ 4 ÇOCUK
■ 5 ÇOCUK	■ 6 ÇOCUK	■ 7+ ÇOCUK

VIII- İŞÇİLERİN YAŞ DURUMLARI

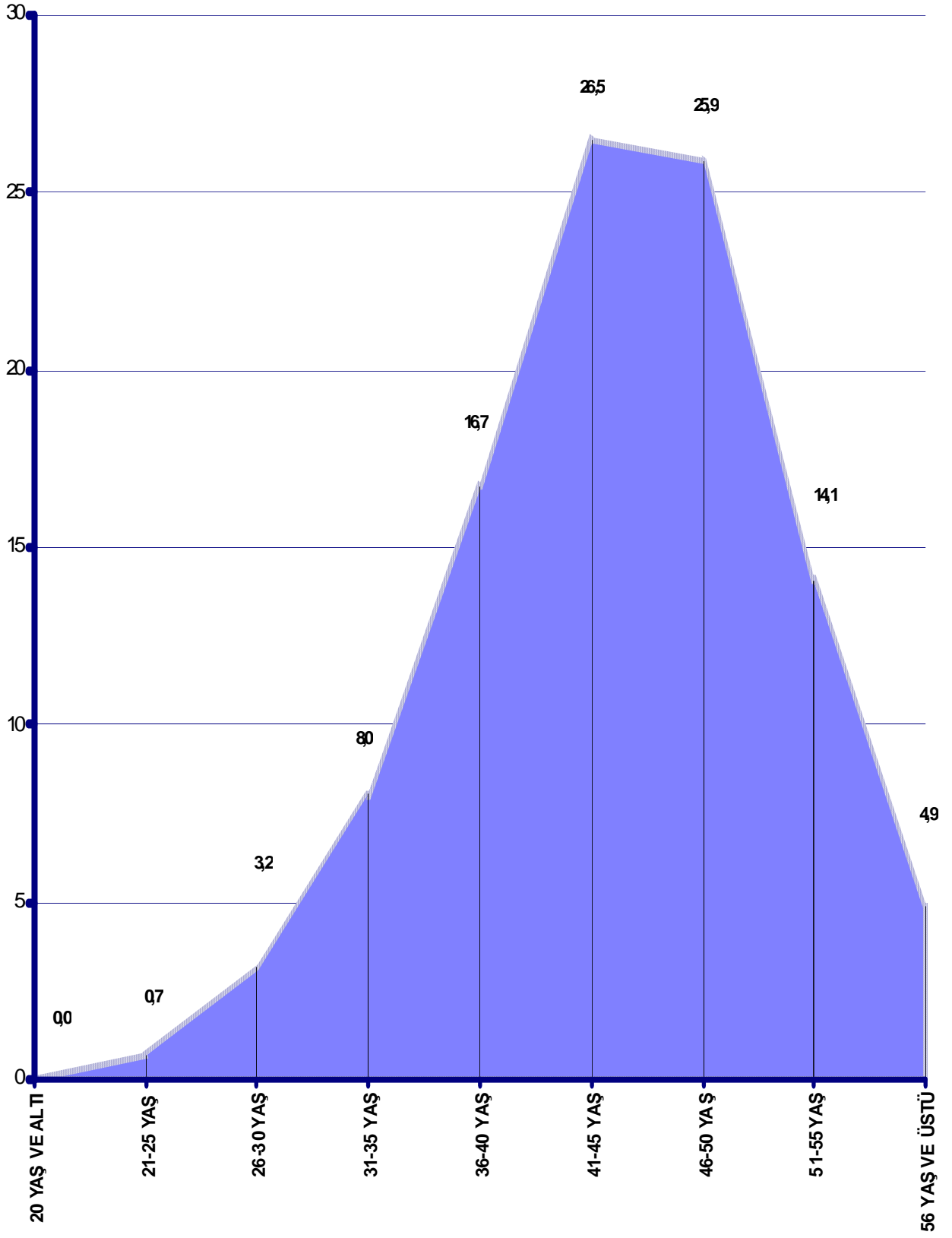
Üye işyerlerimizde 31.12.2009 tarihi itibarıyla çalışan işçilerimizin yaş durumları ilgili bilgiler yüzdeli olarak tablo 9'da incelenmiştir.

TABLO 9
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN YAŞ DURUMLARI (%)

İŞKOLLARI	20 YAŞ VE ALTI	21-25 YAŞ	26-30 YAŞ	31-35 YAŞ	36-40 YAŞ	41-45 YAŞ	46-50 YAŞ	51-55 YAŞ	56 YAŞ VE ÜSTÜ	TOPLAM
TARIM VE ORMANCILIK	0,0	1,3	5,0	10,7	23,0	30,1	19,5	7,8	2,5	100,0
PETROL, KİMYA VE LASTİK	0,0	1,7	7,0	18,5	20,2	14,5	27,9	9,7	0,5	100,0
GIDA SANAYİİ	0,0	0,7	3,8	11,5	17,1	38,7	25,1	2,7	0,4	100,0
AĞAÇ	0,0	0,0	14,3	14,3	14,3	42,9	14,3	0,0	0,0	100,0
BASIN VE YAYIN	0,0	0,0	0,0	0,0	19,2	19,2	34,6	19,2	7,7	100,0
METAL	0,1	2,4	5,9	13,4	25,1	21,9	22,2	7,8	1,3	100,0
GEMİ	0,0	0,0	3,0	2,2	5,9	43,0	34,8	5,9	5,2	100,0
İNŞAAT	0,0	0,2	1,9	3,9	9,1	22,1	31,1	21,7	10,0	100,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	0,0	2,0	11,4	19,5	23,0	23,0	14,8	4,9	1,4	100,0
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	0,0	0,1	0,7	4,6	15,0	28,6	31,1	16,8	3,0	100,0
DENİZ TAŞIMACILIĞI	0,0	0,2	3,4	16,4	24,0	22,4	21,0	9,3	3,3	100,0
ARDİYE VE ANTREPOCULUK	0,0	0,0	0,3	10,0	10,1	24,4	30,9	21,2	3,0	100,0
HABERLEŞME	0,0	0,0	0,1	1,2	17,2	41,1	29,4	8,1	2,9	100,0
SAĞLIK	0,0	0,0	1,8	9,5	12,4	23,1	22,8	20,1	10,3	100,0
KONAKLAMA VE EĞLENCE	0,0	1,9	11,6	22,6	21,3	25,2	12,3	4,5	0,6	100,0
MİLLİ SAVUNMA	0,0	0,8	3,0	9,9	21,1	29,8	24,6	9,7	1,2	100,0
GENEL İŞLER	0,0	0,0	0,0	18,6	62,8	18,6	0,0	0,0	0,0	100,0
GENEL TOPLAM	0,0	0,7	3,2	8,0	16,7	26,5	25,9	14,1	4,9	100,0

Tablo 9'da görüleceği üzere işçilerimizin %26,5'i 41-45 yaş aralığında, %25,9'u da 46-50 yaş aralığında bulunmaktadır. Araştırma kapsamındaki üyelerimizde çalışan 20 yaş ve altındaki toplam işçimiz sadece 17'dir. Bu sayı oranlamada 0,0 görülmektedir (Grafik 9).

GRAFİK 9
İŞÇİLERİN YAŞ DURUMLARI (%)

IX- İŞÇİLERİN CİNSİYETLERİ

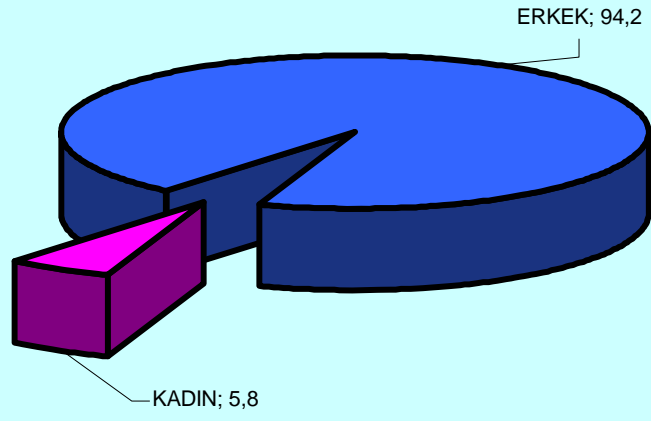
31.12.2009 tarihi itibarıyla üye işyerlerimizde çalışan işçilerin kadın ve erkek olarak yüzdeleri dağılımları Tablo 10'da incelenmiştir.

TABLO 10
YIL SONU İTİBARIYLA İŞÇİLERİN CİNSİYETLERİ

İŞKOLLARI	ERKEK	%	KADIN	%	TOPLAM	%
TARIM VE ORMANCILIK	27.175	88,5	3.539	11,5	30.714	100,0
PETROL, KİMYA VE LASTİK	388	96,8	13	3,2	401	100,0
GIDA SANAYİİ	766	93,8	51	6,2	817	100,0
AĞAÇ	7	100,0	0	0,0	7	100,0
BASIN VE YAYIN	24	92,3	2	7,7	26	100,0
METAL	3.496	96,9	112	3,1	3.608	100,0
GEMİ	131	97,0	4	3,0	135	100,0
İNŞAAT	40.188	96,1	1.624	3,9	41.812	100,0
TİCARET, BÜRO, EĞİTİM	3.778	82,0	831	18,0	4.609	100,0
DEMİRYOLU TAŞIMACILIĞI	14.472	99,3	104	0,7	14.576	100,0
DENİZ TAŞIMACILIĞI	1.682	94,7	95	5,3	1.777	100,0
ARDİYE VE ANTREPOCULUK	2.286	99,4	14	0,6	2.300	100,0
HABERLEŞME	836	90,1	92	9,9	928	100,0
SAĞLIK	1.749	96,0	72	4,0	1.821	100,0
KONAKLAMA VE EĞLENCE	133	85,8	22	14,2	155	100,0
MİLLİ SAVUNMA	21.577	96,6	760	3,4	22.337	100,0
GENEL İŞLER	36	83,7	7	16,3	43	100,0
GENEL TOPLAM	118.724	94,2	7.342	5,8	126.066	100,0

Üye işyerlerimizde 31.12.2009 tarihi itibarıyla çalışan 126.066 işçinin %94,2'si erkek, %5,8'i kadındır. (Grafik 10).

GRAFİK 10
İŞÇİLERİN CİNSİYETLERİ (%)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÜCRET MALİYETİNİN YAPISI VE ORTALAMA ÜCRETLER

Bu bölümde üye işyerlerimizde 2009 yılı içinde gerçekleşen çıplak ücret, giyinik ücret ve ücret maliyeti kalemleri, işkollarına göre sunulmuş ve ayrıca çıplak ve giyinik ücretler ve ücret maliyetlerinin yapısı incelenmiştir.

Bu bölümde sözü edilen ödeme türleri aşağıda açıklanmıştır.

(I) Çıplak Ücret:

Fiilen çalışılan normal süreler karşılığında işçilere ödenen brüt ücrettir.

Buna çalışma karşılığı olmaksızın ödenen hafta tatili, genel tatil, yıllık izin ve diğer izin ücretleri dahildir.

(II) Ücrete Bağlı Ödemeler:

Çıplak ücretle doğru orantılı olarak artan veya azalan ilave tediye-ikramiye, fazla mesai, prim, tazminat gibi ödemeleri kapsamaktadır.

(III) Ücret Benzeri Ödemeler:

Çıplak ücret dışında maktu olarak belirlenen ve yapılan işin riskinden veya işin niteliğinden kaynaklanan ödemelerdir.

Maktu olarak tespit edilen vardiya zammı, iş riski zammı, yol primi, kar mücadelesi primi, kasa primi gibi ödemeler bu başlık altında toplanmıştır.

(IV) Sosyal Ödemeler:

İşçinin refah düzeyini artırmak amacıyla yapılan yemek, taşıma, çocuk-aile yardımı, giyim yardımı, sosyal yardım gibi aynı ve nakdi ödemeleri kapsamaktadır.

(V) Giyinik Ücret:

İşçi açısından ücret geliri olarak da tarif edilen giyinik ücret, yukarıda zikredilen bütün ödemelerin toplamını ifade etmektedir. Daha farklı bir anlatımla; Giyinik Ücret = Çıplak Ücret + Ücrete Bağlı Ödemeler + Ücret Benzeri Ödemeler + Sosyal Ödemeler'den oluşmaktadır.

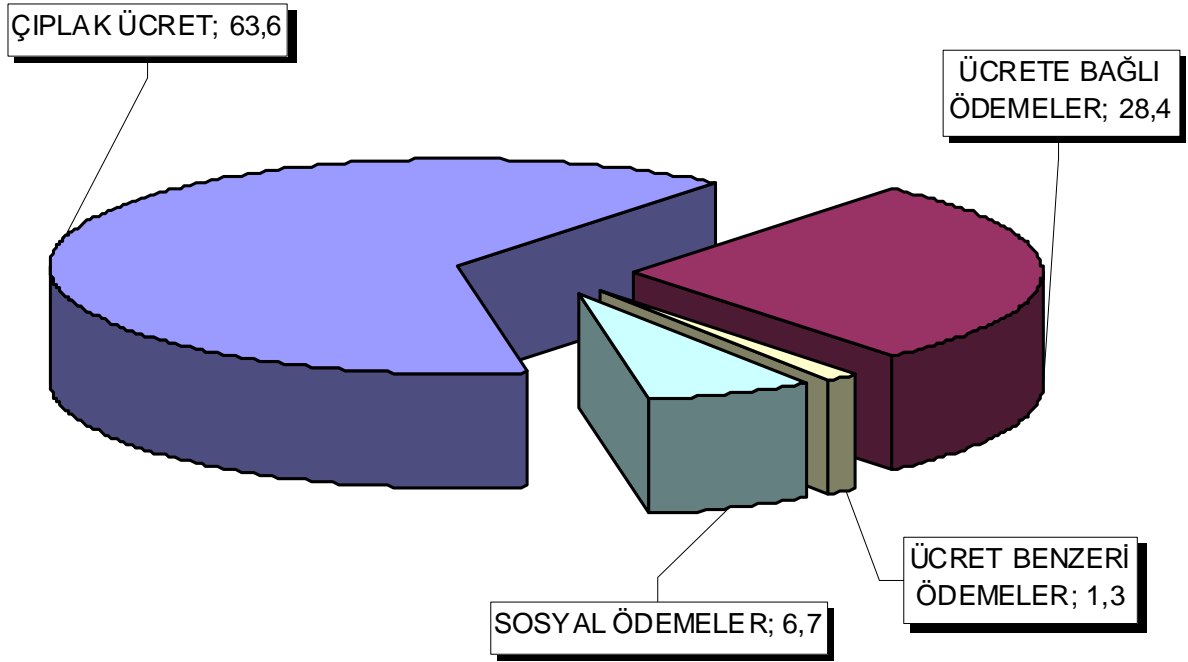
(VI) Ücret Maliyeti:

İşçilik ile ilgili her türlü ödemeler toplamı olarak tarif edebileceğimiz ücret maliyeti; işçilere ödenen giyinik ücret toplamına doğum-ölüm- evlenme yardımları, işçinin eğitimi için yapılan giderler, işçiye verilen demirbaş giyim eşyası giderleri, yolluklar, harcırahlar, ihbar ve kıdem tazminatları, işsizlik sigortası primi işveren hissesi, SGK primleri işveren hissesi gibi kanuni ve arzi ödemelerin eklenmesiyle oluşmaktadır.

I- GİYİNİK ÜCRETİN DAĞILIMI

Grafik 11'de görüleceği üzere giyinik ücret içinde; çıplak ücretin payı %63,6, ücrete bağlı ödemelerin payı %28,4, ücret benzeri ödemelerin payı %1,3 ve sosyal ödemelerin payı %6,7 olarak gerçekleşmiştir.

GRAFİK 11
GİYİNİK ÜCRETİN DAĞILIMI (%)

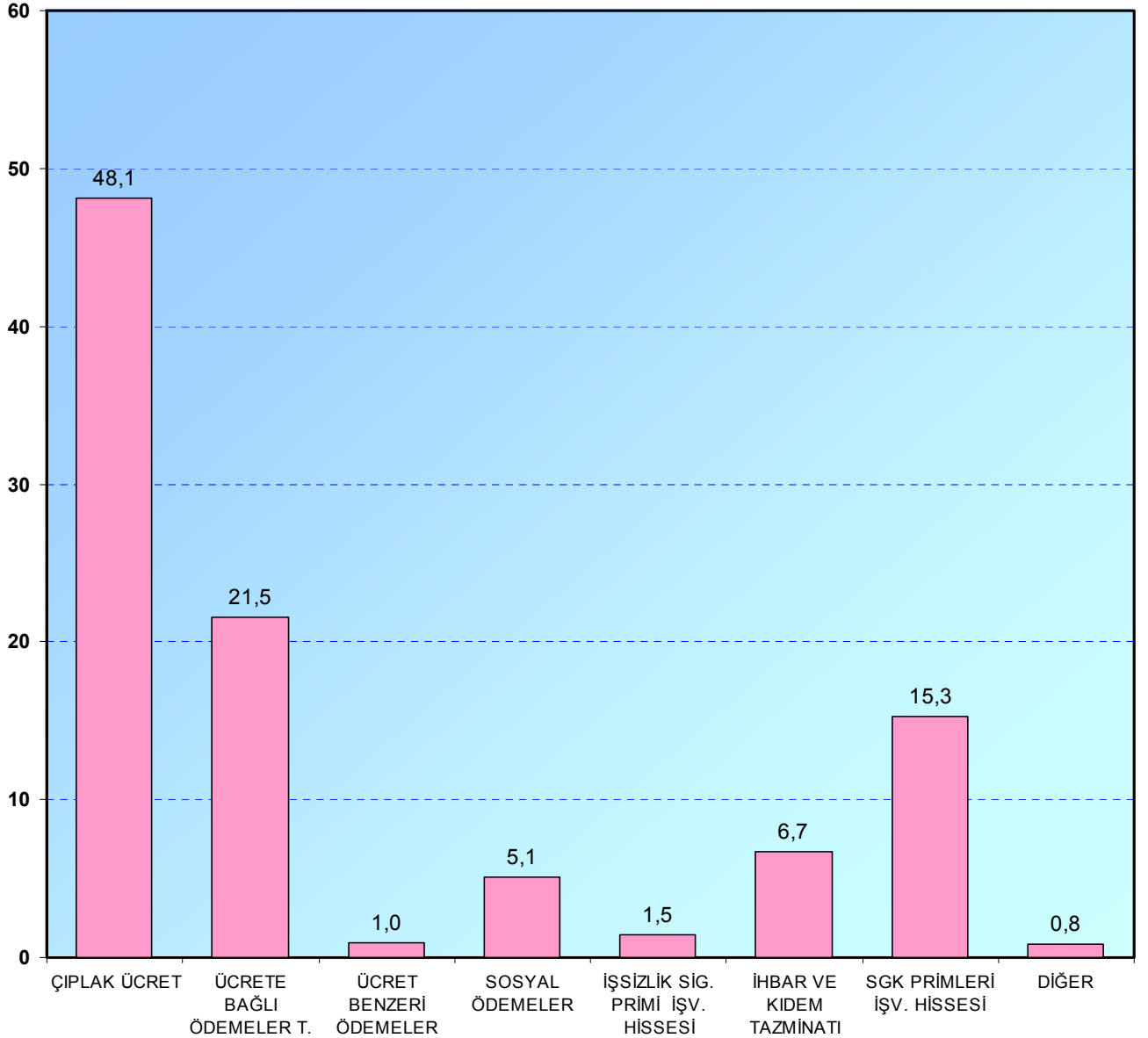
II- ÜCRET MALİYETİNİN DAĞILIMI

Üye işyerlerimizde ücret maliyetini teşkil eden bütün ödemeler Grafik 12’de gösterilmiştir.

Grafikte yer alan verilere göre üye işyerlerimizde 2009 yılında gerçekleşen ücret maliyetinin;

- %48,1’ini Çıplak Ücret,
 - %21,5’ini Ücrete Bağlı Ödemeler,
 - %1,0’ını Ücret Benzeri Ödemeler,
 - %5,1’ini Sosyal Ödemeler,
 - %1,5’ini İşsizlik Sigortası Primi İşveren Hissesi,
 - %6,7’sini İhbar ve Kıdem Tazminatı,
 - %15,3’ünü SGK Primleri İşveren Hissesi,
 - %0,8’ini Diğer Ödemeler,
- Teşkil etmektedir.

GRAFİK 12
ÜCRET MALİYETİNİN DAĞILIMI (%)

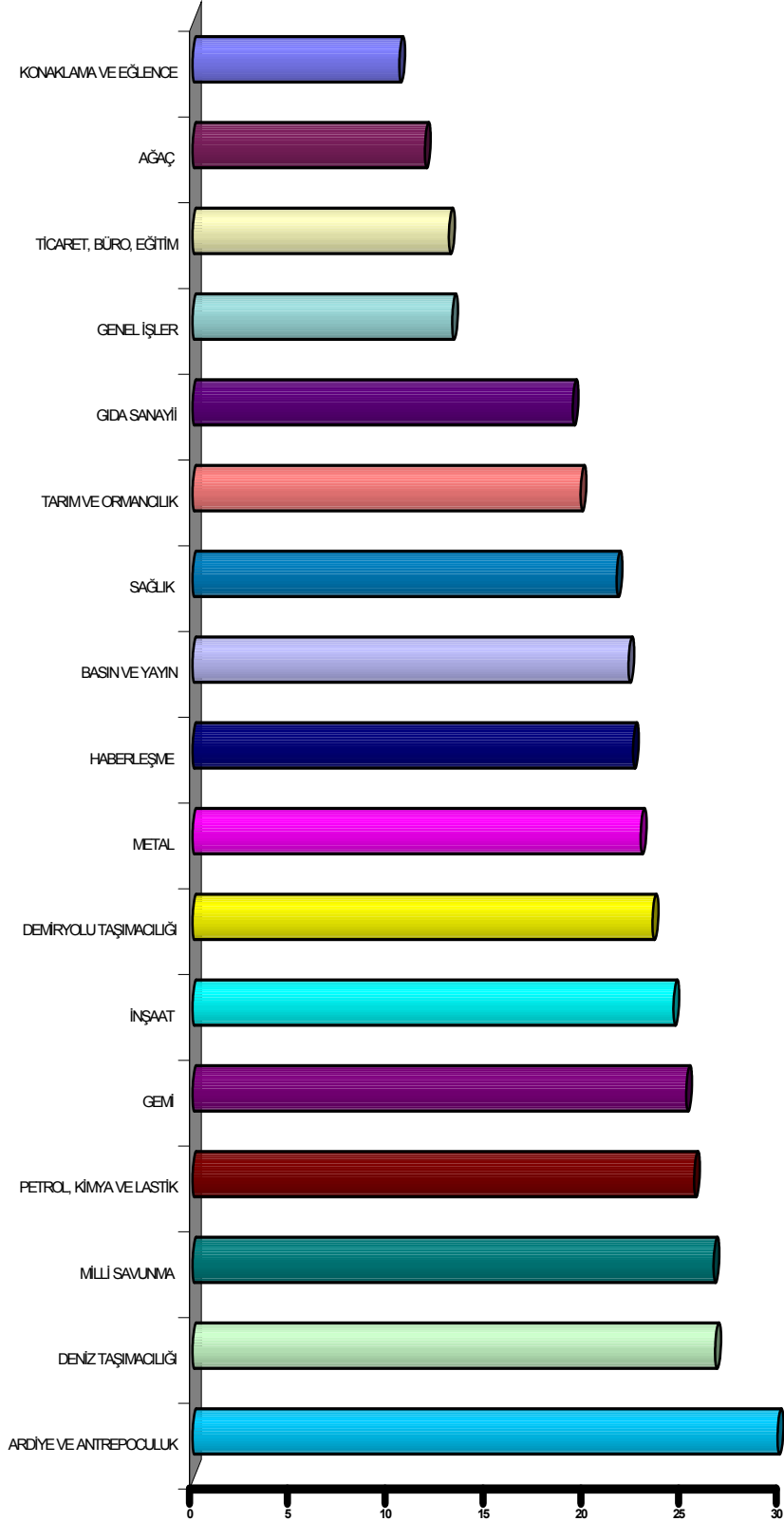

III- BİRİM ÜCRET MALİYETİ

Bir işçinin bir saatlik çalışması dikkate alınarak işçi başına düşen ücret maliyeti, işkolları itibarıyla grafik 13'de gösterilmiştir.

Birim ücret maliyeti açısından en düşük işkolu Konaklama ve Eğlence Yerleri, en yüksek işkolu ise Ardiye ve Antrepoculuk işkolu olarak gözlenmektedir.

GRAFİK 13
BİRİM ÜCRET MALİYETİ (TL/SAAT)

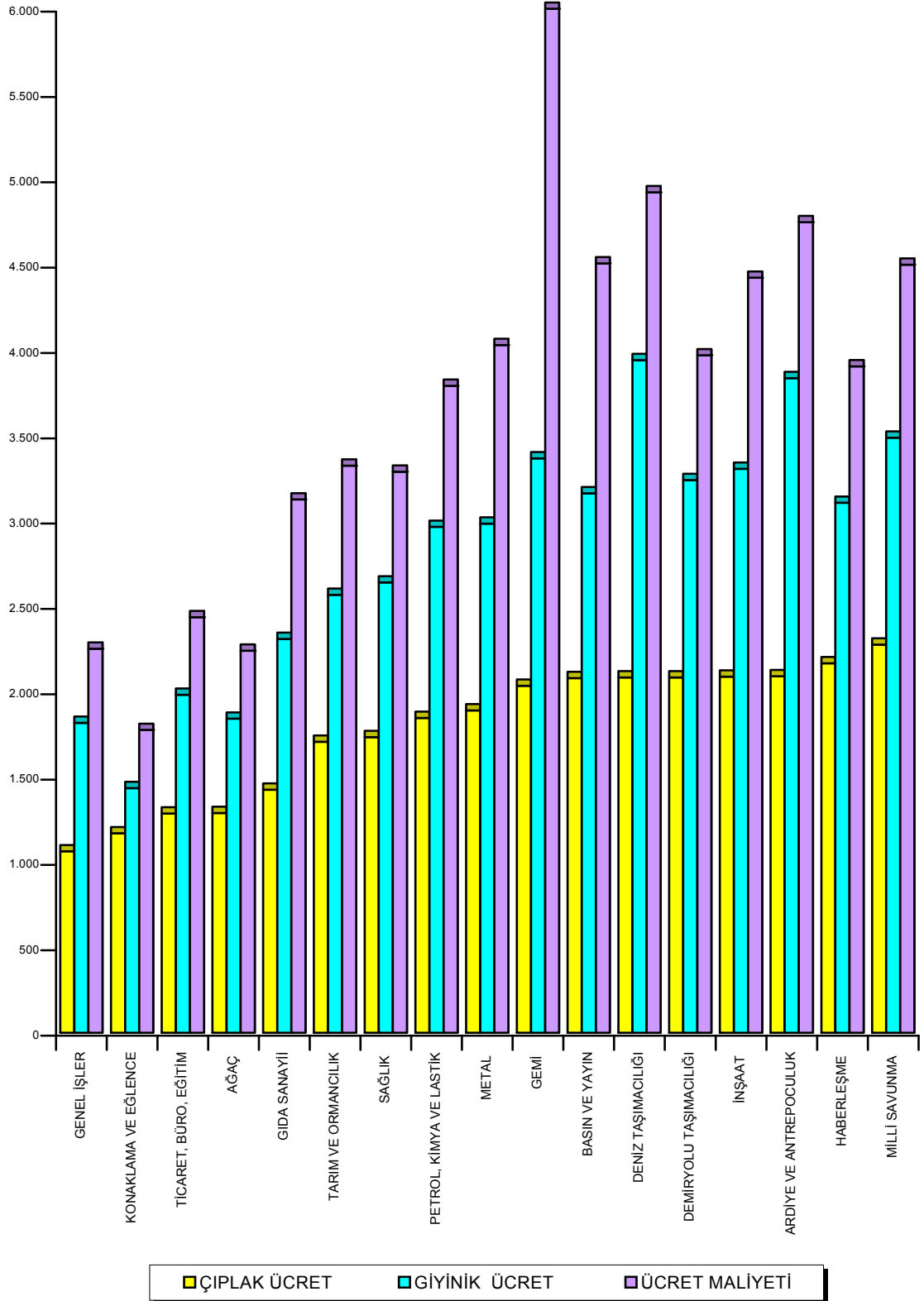

IV- ORTALAMA ÜCRETLER

Araştırma kapsamında bulunan üye kuruluşlarımızda 31.12.2009 tarihi itibarıyla ortalama çıplak ve giyinik ücretler ile ücret maliyetleri Grafik 14’de gösterilmiştir.

Görülebileceği üzere en düşük çıplak ücret Genel İşler işkolundadır. En yüksek ücretler; çıplakta Milli Savunma, giyinikte Deniz Taşımacılığı, ücret maliyetinde de Gemi işkolunda gözlenmektedir..

GRAFİK 14
ORTALAMA ÜCRETLER (TL/AY)

TÜHİS
TÜRK AĞIR SANAYİİ VE HİZMET SEKTÖRÜ
KAMU İŞVERENLERİ SENDİKASI

Yayın No: 70 / Ankara - Kasım 2010

TÜHİS

Türk Ağır Sanayii ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası

Kuzgun Sokak No: 103 06540 A.Ayrancı/ANKARA

Tel: (312) 440 02 07 Faks: (312) 440 02 08

www.tuhis.org.tr